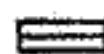

Τοιοῦτος κόσμος καθίσταται ἄσυλοι, καταγόγιοι,
μωρῶν καὶ φρονίμων, γυναικεῖον, φρεγοκομεῖον.
Ο πεπολιτισμένος ἄγριθρωπος, δ ἀξιῶν, δτι κατέχει
τὴν κλεῖδα τῆς γυνώπεως τῶν κατὰ φύσιν καὶ ὑπὲρ
φύσιν πραγμάτων, κατ^τ οὐσίαν τυγχάνει κωμῳδός,
ἵρως θηριωτοφορείου, πρωταγωνιστὴς καρναβαλίου,
ἀπατῆ καὶ ἀπατᾶται, ἐξεντελίζεται, ψαλίζεται, καὶ ἐν
τούτοις μένει ηὔχαριστημένος, ως δ πολυθρύλητος
ἐκεῖτος ἥρως τοῦ Βογκανκίου. Η ἀφιλοτιμία προ-
βαίνει εἰς τὸ μὴ περαιτέρω, καὶ^τ οὐσὸν δ ἄγριθρωπος
καθίσταται καιρονικάτερος, τούτεστιν ἐξέρχεται. ἐκ
τοῦ περιποιισμένου κύκλου τῆς ὑπάρξεως του, συ-
ναρτόμενος μετὰ τὸ δικήνων αὐτῷ δ τού, ἐκ τού
ὑποκριτομένων καὶ ἀφιλοτίμων. Τιμή, αἰδώς, σεμίρ-
της, ὑπερηράγεια ὑφίσταται. ξωηρότεραι ἐν ἀπολιτί-
στρη κοινωνίᾳ ή ἐν πεπολιτισμένῃ, ἐν ή τὰ πάντα φέ-
γουσι τὴν μορφὴν τῆς προσποιήσεως καὶ τῆς ὑποκρί-
σεως. Υπηρεσία. Αὕτη η πραγματικὴ μορφὴ κοι-
νωνίας πεπολιτισμένης. Η ἡθικότης αὐτῆς εἶναι ὑπὸ
πᾶντας ἔποιην ἀνίσθικος, προσποίητος, ἀποβλέποντα
εἰδούς εἰς τὴν ἀποτλάτην τῶν μωρῶν, ἀποδεχόμε-
νων καὶ ἐπενφημούντων τὰ φαιγόμενα, ἀδιαμφορύ-
των καὶ ἐπὶ τῇ πλάνῃ καὶ ἐπὶ τῇ ἀπάτῃ. Η ἀλήθεια
δυσαρεστεῖ τούτων τὸ ψεῦδος γοητεύει καὶ τὸν
εἰλικρινέστατον τῶν ἀγριθρῶν. Τύρη μοιχαλίς ή πορ-
ευσομένη μετὰ τοῦ πρώτου τυχόντος, γυνώσκοντα τὰ
ὑποκρύπτη τὸν ἀθεμίτους αὐτῆς ἔρωτας, οἷς ὑπο-
φεστ μόροι δ περὶ αὐτὴν καιρονικὸς συρρετός, γαρα-

κτηρίζεται καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ συζύγου αὐτῆς ὡς πε-
ρίβλεπτος δέσποινα, ἀξία τιμῆς. Θρησκευτικὸς λειτουρ-
γός, ἐξαπλῶν τὰ καθίκοντά του ἐπὶ χρηματισμῷ, σο-
φιζόμενος ἵερας παρακαταθήκας, τιμᾶται καὶ γεραί-
ζεται ὑπὸ τῶν ἡθικῶν καὶ πνευματικῶν ἀνισορρόπων
ψευδενλαβῶν. **Στοατηλάτης**, ἐγκαταλιπὼν τὰς τάξεις
αὐτοῦ καὶ ἐξυπηρετῶν διὰ τῆς λιποταξίας ταύτης ἔχ-
θρικὰ συμφέροντα, ἀναβιβύζεται εἰς ἀνωτάτας κοινω-
νικὰς καὶ πολιτικὰς βαθμίδας ἐν γνώσει τῆς γενομέ-
νης προδόσιμις. **Πολιτικὸς** λειτουργὸς ἐπαγγελματίας
τιμᾶται καὶ θεωρεύεται ὡς : ἀρ στος τῶν πολιτικῶν.
Δικαιοστικὸς θεμιστοπόλος, ἀπεριπολῶν τὴν δικαιοστικήν
του συγείδησιν ἀντὶ χρήματος, ἢ καθιστάμενος δραγανον
καὶ θεράπων κομματικῶν ἀξιώσεων. Διδάσκαλος καὶ
μυσταγωγὸς τῆς γεότητος, κατηχῶν αὐτὴν καὶ προση-
λυτίζων διὰ τῆς διδασκαλίας φαύλων δογμάτων, ἀλλὰ
οὐδεμίαν προκαλῶν ἀντίδρασιν καὶ τιμωρίαν τῆς κοι-
νωνίας καὶ τῆς ἐντεταλμένης **Πολιτείας**. Πάντες οὖτοι
οἱ ἀλιτήριοι, οἱ λυμαινόμενοι τὰ ἱερὰ καὶ τὰ ὅσια, ἐκ-
προσωποῦσι τὸ λαῖκὸν σύνολον, συμβολίζουσι τὴν
ἔθνικὴν συνείδησιν καὶ ἴδεαν.

Πλαδαρὰ αἰσιοδοξία δὲν κατεξανίσταται κατὰ
τοιούτων κοινωνικῶν λυμεώνων ἢ αὔριον ἔσται
κρείττων. Τραγικὴ παραμυθία. Ἀλλὰ τὸ κακὸν χω-
ρεῖ, οὐδεὶς δὲ ἀντιλαμβανόμενος. Ἐλάχιστοι συνταράσ-
σονται ἐκ τῶν ἐξελισσομένων ἐκτεύπων. Συγγιώμη,
ἐπιείκεια. Ἀποκηρύσσει αι πανταχόθεν δὲ ἀντιφροτῶν, δ
διαμαρτυρόμενοι : παρακτηρίζεται ὑπὸ ἀμαθῶν καὶ

συνειόχων ὡς ἀπαισιόδοξος, μογονούχη ὡς ἔχθρος τῆς κοιτωνίας καὶ τῆς προόδου, ἀριητικὴ φύσις. Ἐλλοῦ δὲ ἀπαισιοδοξία αὕτη δὲν εἶναι καταλυτική, τυγχάνει δημιουργικὴ μᾶλλον. Αἱ εὐγενέσταται, αἱ ήδωρές κάθεται τῷ σελίδων τῆς ιστορίας δὲν ἐγράφησαν ὑπὸ τῶν καθ' ἐκάστην κηρυκούσσιτων, διτὶ καλῶς ἔχουσι πάντα τὰ τοῦ κόσμου τούτου. Τούναντίον πρωταγωνιστοῦσιν ἐντὸς τῶν δέλτων αὐτῆς οἱ δυσηρεστήμέροι ἐκ τοῦ καθεστῶτος, οἱ διαμαρτυρόμεροι, οἱ ἀπαισιόδοξοι. Ἡ ἀντίληψις αὐτῶν περὶ τῶν συγχρόνων πραγμάτων, ἀποκηρύγτουσα, καταλύουσα, προκαλεῖ κατ' ἀνάγκην νέαν, πληρεστέραν ἀντίληψιν καὶ καταγόησιν. Ἐκ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ αἰσιοδοξίας καὶ ἀπαισιοδοξίας, ἐπικρατούσης τῆς δευτέρας, θέλει ἐγκαινισθῆ ὁ νέος αἰών, φωτεινότερος καὶ δημιουργικώτερος.

Μεσότης ἡ ἀρετή. Ἡ ἀλήθεια περὶ τῶν δρίων τῆς αἰσιοδοξίας καὶ τῆς ἀπαισιοδοξίας εὑροηται ἐν τῷ μέσῳ. Ἀκρα αἰσιοδοξία εἶναι χιμαιρικὸν κατασκεύασμα ἀργοσχόλων πνευμάτων ἀντιθέτως ἀκρα ἀπαισιοδοξία μαρτυρεῖ τὴν ἐξ ὑποκειμένου ἢ ἐξ ἀντικειμένου προκατάληψιν χαρακτῆρος, ἐφ' οὗ ἐπενίηργησαν ὑπέρτερα αἴτια παθολογία, τῆς φύσεως ἢ τῆς ιστορίας. Ὁ φιλόσοφος ποιητὴς Λεοπάρδης εἶνε ὁ κατ' ἐξοχὴν χαρακτηριστικὸς τύπος διαγοουμένου, ἐφ' οὗ ἐπέδρασεν ὁ λαθανικὸς δργατισμός, ἄλλα καὶ

αἱ σύγχρονοι περιπέτειαι τῶν παγκοσμίων καὶ τῶν ἵταλικῶν πραγμάτων· ἀντιλαμβάνεται καθ' ἐκάστην τὴν ματαιότητα τῆς ζωῆς πρὸ τοῦ κατόπιν του, ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ, ἐν τῇ ἐπισκοπήσει καὶ τῇ ἀγαλάνσει τῶν συγχρόνων προβλημάτων, ἐπιστημονικῶν, φιλοσοφικῶν, ἰδεολογικῶν. Οὐδὲν γινώσκω· τοῦτο μόνον γινόμενον· εἰ τῇ ἀπορίᾳ ταύτῃ κεῖται τὸ ἀπόρρητον τῆς ἀληθείας.

Ο σύγχρονος Schopenhauer ὑφίσταται παραλλήλως τὴν αὐτὴν παθολογικὴν ἐπίδρασιν καὶ τῆς φυσικῆς συστάσεως του καὶ τῆς κοινωνικοπολιτικῆς, τῶν προσωπικῶν αὐτοῦ περιπετειῶν καὶ ψυχικῶν ἀναστατώσεων. Ἄλλ' ἐν τούτοις ή ἀντίληψις τοῦ φιλοσόφου δὲν δικαιολογεῖται ἐκδηλουμένη ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ προσωπικοῦ κριτηρίου. Ο δρίζων αὐτοῦ ὄφελει νὰ διατελῇ εὐρύτερος καὶ συνιθετικότερος, οὐδὲ κατ' ἔλαχιστον σκιαζόμενος καὶ σκοτιζόμενος ὑπὸ τῶν γεράνων παθολογικῆς προσωπικῆς ἰδεολογίας.

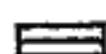
Ο Πέρσης ποιητὴς Ὁμάδρο Χαγιάμ, ὀνειροπόλος μᾶλλον ή πραγματιστής, ἐπιφωτεῖ εἰ τινι τῶν φρόνων του: «Ἄν δημιουργὸς τοῦ σύμπαντος ἐπέτυχεν ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ, ἐνεκα τένος λόγου παρενέβαλεν ἐν τῷ δημιουργήματί του τοσαῦτα κακά; Ἐν δὲ εἶνε τελείως ηὐχαριστημένος ἐν τοῦ κόσμου, πρὸς τὸ νὰ τὸν καταστρέψῃ;»

Ο δημιουργὸς καὶ τὸ δημιουργημα. Τοῦτο τὸ πρόβλημα τῆς φύσεως, τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς Ἰστορίας. Η ἀρμονία, ή καθ' ἐκάστην διατρανούμενη ἐν

τῷ φυσικῷ κόσμῳ, δὲν παρατηρεῖται ταῦτο χρόνως καὶ ἐν τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων. Παρελαύνουσιν οὖτοι καθ' ἑκάστην ἐπὶ τοῦ ἐπιγείου τούτου κόσμου ὡς σκιᾶς δημιουργοῦ, ἐν πληρεστάτῃ ἀγροίᾳ καὶ παρανοήσει τῶν συμβάντων, τῶν συμβανόντων καὶ συμβησομένων· ἡ ἴστορικὴ αὐτῶν σταδιοδρομία τελεῖ αἱ ἐν πλήρει ἀσυνειδησίᾳ περὶ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ· ἀμφότερα συγχέονται κατὰ τὸ πλεῖστον· τὸ πρῶτον ἐπικρατεῖ τοῦ δευτέρου· τοιοῦτον ἀνόσιον θέαμα παρέστησεν ἡ πεπολιτισμένη ἀνθρωπότης.

Η κοινὴ ἀντίληψις τῶν ἐγκυομίων πραγμάτων τυγχάνει, ὅτι οὐδέποτε ἡ πρόδοση, τυπέστιν ἡ ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου γενομένη κατάκτησις τοῦ φυσικοῦ κόσμου, ἡ χρησιμοποίησις ἢν ποικίλων αὐτοῦ τυφλῶν καὶ ἀσυνειδήτων· νάμεω καὶ ἐνεργειῶν, ἐξε δηλώθη τοσοῦτον μεγάλη καὶ γιγαντιαία, δσον κατὰ τὸν ἀρεξάμενον τοῦτον εἰκοστὸν αἰῶνα. Ἀνώτερος τοῦ αἰῶνος τῆς Ἀναγεννήσεως, τῆς Μεταρρυθμίσεως, τοῦ Φωτισμοῦ. Ὁ ἀνθρωπός ἐν τῇ ἀκαταπαύστῳ αὐτοῦ ἐργασίᾳ πρὸς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως ἔαυτοῦ, ἥρμήνευσε τὰ πλεῖστα τῶν ἀπορρήτων τῆς φύσεως καὶ τῆς δημιουργίας, ὑπέταξεν εἰς τὴν ἔαυτοῦ βούλησιν· καὶ τὸ κράτος τὰς δυνάμεις τοῦ ἐπιγείου κόσμου, τῶν θαλασσῶν, τοῦ ἀέρος, οὐδὲ διστάζει ἐν τῇ ὑπερφροσύνῃ, τῇ χαρακτηριζούσῃ τὴν σύγχρονον ἴστορικὴν περίοδον, ν ἀναζητήσῃ τὴν ἐξήγησιν ἐτέρων ἀπορρήτων τοῦ σύμπαντος, ἐπεκτείνων τὰς προσπαθείας αὐτοῦ πρὸς ἀγαζήτησιν τοῦ ἀγγάπτου

καὶ ἄλλων πλανητικῶν συστημάτων. Ὡς ἐκ τῆς ὑπερφροσύνης ταύτης ἐπῆλθε πλήρης μεταβολὴ καὶ μεταμόρφωσις ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ συνειδήσει, ἀπηργήθη αὕτη τὰ παλαιὰ εἴδωλα καὶ ἀντ’ αὐτῶν ἐπιδιώκει *per fas et nefas* τὴν ἀναστήλωσιν νέων εἰδώλων, ἐκπροσωπούντων δῆθεν τὴν σύγχρονον σκέψιν, οἷα ἐξειλίχθη μετὰ μακροὺς ἀγῶνας καὶ περιπετείας. Νέα εἴδωλα ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἰστορίᾳ, ἀντίθετα, διάφορα τῶν καταλυμένων. Πρωτίστως ἐν τῇ κοινωνικῇ οἰκονομίᾳ. Τὸ πολὺθρόνητον *laissez faire*, *pas trop gouverner*, ἡ ἐλευθερία τῆς ἔργοις καὶ τῆς συναλλαγῆς, ὁ *Κοινοβουλευτισμός*, ἡ τριχοτομία τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, ἡ ἐλευθερία τῆς ουγειδήσεως καὶ τῆς ἐπιστήμης, ὁ διαχωρισμὸς τῆς ηθικῆς καὶ τοῦ δικαίου, ὁ ἐλεύθερος γάμος, ἡ διάκρισις καὶ ἡ ἄλλη λεγγύη τῶν οἰκονομικῶν δμάδων, οἱ διεθνεῖς κανόνες πρὸς ἐπικράτησιν τῆς παγκοσμίου δικαιοσύνης, οἱ περιορισμοὶ τῶν κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν στρατιωτικῶν δυνάμεων τῶν λαῶν, διατελοῦσιν ὑπὸ πλήρης χρεωκοπίαν. Ἡ μόνη δύναμις, ἥτις ἀξιοῦ νὰ διακανονίσῃ τὰς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων καὶ ηθικῶς, καὶ κοινωνικῶς, καὶ πολιτικῶς, καὶ οἰκονομικῶς, εἶνε ἡ δικτατορικὴ δύναμις· ἀπεκηρύχθη ἡ ἐλευθερία ὡς ἡ παραίτιος τῶν κακῶν, ἀτιτά ἀπὸ αἰώνων ἐπεσωρεύθησαν ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

*Υπάρχουσι θρησκευτικὰ συστήματα, φιλοσοφικά,

κοινωνιολογικά, ήθικά, μηδεμίαν ἀποδίδοντα σημασίαν εἰς τὸν πολιτισμόν καὶ τὴν πρόσοδον. Ἡ ζωὴ διὰ τὴν ἀντίληψιν αὐτῶν οὐδεμίαν ἔχει ἀξίαν, ἀφοῦ τὰ δεινά, ἐξ ὧν κατατρύχεται ἡ ἀνθρωπότης ἀπὸ τῶν πρότων ἡμερῶν τῆς **ἱστορικῆς** αὐτῆς ἀποκαλύψεως, ἀπολλαπλασιάσθησαν μᾶλλον ἢ ἡλαττώθησαν. Ἡ γνῶσις τῶν φαινομένων καὶ τῶν προβλημάτων πρὸς υἱὸν ὠρεκεῖ **ώς** πρὸς τὴν ἐπίτευξιν τῆς εὐδαιμονίας. Αἱ αὐταὶ στερήσεις, ἡ αὐτὴ ἐνδεια· ἡ ἀνθρωπίνη φύσις διατελεῖ μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ὑποχείριος φανερῶν καὶ λανθαρουνῶν φυσικῶν δυνάμεων, καθ' ᾧ οὐδεμίαν ἀντίστασιν δύναται τὰ χρησιμοποιήσῃ ἐπ' ἀγαθῷ αὐτῆς προσκλίνει ἑκάστοτε πρὸ τῶν πραγμάτων, τῆς ἀνάγκης αὐτῶν, τοῦ παλαιοῦ πεπρωμένου. Ὁ ἀνεμοστρόβιλος, δ σεισμός, ἡ αἰφνιδία καταιγίς καὶ τὰ παρεπόμενα αὐτῶν ἥρευνήθησαν καὶ ἀνέλυθησαν ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης, ἵτις ἐν τούτοις οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην δύναται **ν** ἀντιτάξῃ ἀντίδρασιν κατὰ τῶν φθοροποιῶν ἐνεργειῶν τῶν φυσικῶν ἀναστατώσεων. Πληθυσμοὶ δλόκληροι δοκιμάζονται καθ' ἑκάστην καὶ καταστρέφονται ἐκ τῆς ἐκδηλώσεως τῶν φυσικῶν δυνάμεων καὶ ἐνεργειῶν. Ἐκρήξεις ἡφαιστείων ἐπὶ τῆς γηΐνης ἕηρᾶς, ὑπὸ τὸ θαλάσσιον ὕδωρ, σεισμοὶ καταστρεπτικοί, ἔχοντες παρακόλουθα πανωλευθρίας, ταράττουσιν ἐπὶ στιγμὴν τὸν ἀνθρωπὸν, προκαλοῦσι τὴν ἔρευναν αὐτοῦ, ἀλλὰ τοῦτο μόνον πρὸς αὖξησιν τῶν γνώσεων του, ὑποκειμενικῆς ἶσως εὐχαριστήσεως, ἀλλ' οὐγλ καὶ ἀντικειμενικῆς εὐδαιμο-

νίας. Οὐδὲν δὲ ἀρθρωπός δύναται νῦν ἀντιτάξῃ καὶ τῆς ἐρεογείας τῶν φυσικῶν τούτων ἀνωμαλιῶν καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν, μοιραίων καὶ ἀναποδοστῶν. Καὶ ἐρωτᾶται: κατὰ τί ἡ ἐπιστήμη κατώρθωσεν τὰ ἔλαττώρη τὰς συμφορὰς καὶ τὰς τραγικὰς περιπετείας τοῦ δράματος τῆς ἀνθρωπίης εἰμαρμένης;

Κατὰ τὴν ἀνὴρ ἀναλογίαν ἐν τῇ Ἰστορικῇ ἐξελίξεται τοῦ ἀνθρωπίου γένους ἐμφανίζονται λαοὶ ἀπὸ φύσεως καὶ ἀπὸ χαρακτῆρος αἰσιόδοξοι ή ἀπαισιόδοξοι μᾶλλον ἢ ἱπποτοί. Τὸ φαινόμενον τοῦτο τυγχάνει φυσιολογικῶτατον ἀποτέλεσμα τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντὸς, παρατηρεῖται πανταχοῦ τῆς ὑδρογείου σφράγας ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν αὐτῶν αἵτιων. Ἐν τῇ παλαιότατῇ Ἰνδικῇ, μάζα τῶν πρώτων γραπτῶν Ἰστορικῶν κοινωνιῶν, καθ' ἐκάστην διατελεῖ δὲ ἀνθρωπωπός τῆς φύσεως, πρὸ τῶν δυνάμεων τῆς δύοίας ἐκμηδενίζεται ἢ προσωπικὴ ἢ συνολικὴ αὐτοῦ δύναμις καὶ βούλησις. Ἡ φύσις εἶναι ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ μητριά περιβάλλει τὸ τέκνον αὐτῆς διὰ τῆς στοργῆς, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἀγριότητος. Εὐτυχία φυτομετική, κατ' οὐσίαν δυστυχία καὶ συμφορά: ἐν μέσῳ τῆς γαλήνης ἐμφανίζεται αἱργιδίως καὶ ἀποσδοκήτως τὸ φάντασμα τῆς ἀγαστατώσεως ὑπὸ μορφὴν ἀπειλητικήν, ἢ προτέρα γοητεία ἐξαφανίζεται, καὶ ἀντ' αὐτῆς ἐκδηλοῦνται δὲ δαίμων τῆς καταστοφῆς καὶ τῆς πανωλευθρίας.

Οὐδεμία, οὐδὲ τὴν ἐλπίς σωτηρίας ἢ ἀκτίς τοῦ φωτὸς ἀποσβέννυται ἀπὸ τῆς ψυχῆς πρὸ τῆς

ἐπισκηψάσης σκοτοδίγης. Τὸ θεῖον, τὸ Βρῆμα, λαμβάνει διὰ τὸν δυστυχῆ τοῦτον ἄνθρωπον τοῦ Πενταποτάμου ἀποτρόπαιον ἔννοιαν καὶ ὑπόστασιν· δὲ εἶνε δύναμις εὐλογοῦσα, ἀλλὰ καταστρέφουσα· ἀν τὸ θεῖον τοῦτο εἶνε ὅντως ἀγαθοποιόν, τίνος λόγου ἐνεκα ἡ καταστροφή; Ἡδύρατο τὸ Βρῆμα νὰ παρακαλύσῃ αὐτήν, ἀλλὰ δὲν τὸ ἔπραξεν. Ἐκ χαιρεκακίας, ἐξ ἀδυναμίας, Ἄλλος δὲ τοιοῦτος Θεὸς εἶνε ἀνάξιος τιῆς καὶ λατοείας.

Χίμαιρα ἡδα τὴς ἀνθρωπίης εὐδαιμονία πρὸ τῆς ἐπιγείου συμφορᾶς. Ἐπλάσιη δὲ κόσμος οὗτος κατὰ θείαν βιούλησιν καὶ πρόγοιαν δυστυχής· ἡ ἐπὶ τοῦ ἐπιγείου πλανήτου δικινή αὐτοῦ καθαριότητος. Οὐδὲν ἀγαθόν, ἄξιον συμπαθείας ἐν αὐτῷ καὶ στοογῆς· ἡ μόρη σώτερα ἐλπίς τὸ Νιοβάρα. Οὐδὲ διστάζει ἐν τῇ κατατρυχούσῃ αὐτὸν ἀλλοφρούσην δὲ Ἱνδὸς Βραχμάνη ή Παρίας, νὰ ζητήσῃ ἐν στιγμῇ ἐκστάσεως ψυχῆς τὴν ἀπολύτρωπιν ἀπὸ τῶν δεινῶν τους ὑπὸ τοὺς τροχούς τοῦ μυστηριώδους ἀρμάτος τοῦ Γλαυγεράουτ.

Τοιαύτη ἡ ψυχὴ σύστασις καὶ ἡ ἴστορία τοῦ λαοῦ τῆς Ἱνδικῆς. Καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης ἀντιλήψεως; Ὁ ἀντιπροσωπεύτικώτατος τῶν τύπων τοῦ ἵνδικοῦ πνεύματος εἶνε ὁ προφήτης Σακκυᾶ Μουνῆ, δὲ Βούδδας. Γέγρημα καὶ θυέμα τοῦ Πενταποτάμου. Ἐκ βασιλικοῦ γένους καταγόμενος, ἐνώσιτα μυηθείς εἰς τὴν βραχμανικὴν σοφίαν, εἰς τὰ ἀπόρρητα τοῦ συστήματος τῶν τάξεων, τοῦ κυριαρ-

χοῦντος ἐν τῇ Ἰγδικῇ ἀπὸ παλαιτάτου καιροῦ, ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως ἐνδε τῶν ἵσχυροτάτων κορυῶν τοῦ δέρδου τῶν Ἀρίων ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, οἵ διαβρέχουσι ποταμοὶ παμμέγιστοι καὶ διασχίζουσιν ὅρην ὑπερούψηλα, τὰ Ἰμαλάῖα, ἥσθάνθη ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἐνωρίς τὴν ἀλῆσιν τοῦ ἀπεσταλμένου, τοῦ προφήτου καὶ τοῦ μεταρχοῦ μιστοῦ τῆς κοινωνίας ἐκείνης.

Κατὰ τὰς πιθανωτάτας τῶν ἴνδικῶν παραδόσεων — δὲ ἴνδικὸς κόσμος στερεῖται ἴστορίας, οἷς τυγχάνει διὸ αὐτὸς ὄγειρον τεταραγμένον καὶ ἀτελεύητον δὲ Σακκοῦ Μουρῆ ἔγραψε κατὰ τὰ ἔτη 560—480 π. Χ. Τυχὸν ἀναρρορῆς ἐπιμεμελημένης, συνέλαβε τὴν παράτολμον ἰδέαν τὰ ἐγκαυτίση γένεται τάξιν πραγμάτων, διάφορον τῆς κρατούσης, αντίθετον ὅποι πᾶσαι ἐπογμαὶ. Η ἐθνικὴ βραχυμαρικὴ ἰδέα, καθὼς ήταν τὸ Βράμα, τὸ Θεῖον, ἐπλασε τὸ ἀριθμόπιτον γένος ἐκ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ σώματος, καὶ δὴ ἀπὸ μὲν τοῦ στόματος ἐξῆλθε τὸ Βραχμάν, ἀπὸ τῆς χειρὸς δὲ Σατράς, ἀπὸ τῆς γαστρὸς δὲ Βασσύας, καὶ ἀπὸ τοῦ ποδὸς δὲ Σύνδρος, ἀνεγένετο ἐξ ὀλοκλήρου ὅποι τὴν διαλεκτικὴν προήρη τοῦ γένους προφήτου. Τὰ παλαιὰ λεορά βιβλία τῆς Ἰγδικῆς γνώσεως, διδάσκουσιν, διτε ὁ Βραχμάν εἶνε τὰ ἄκρον ἀντον τῆς δημιουργίας, ὃς ἐξελθὼν ἀπὸ τοῦ εὐγενεστάτου μέσους τοῦ Θεοῦ, τοῦ στόματος, κατέχων δὲ τὴν γρῶμαν τῶν λεορά βιβλίων· η ἵσχὺς τοῦ μαζητοῦ τυγχάνει ἐφίμερον ὄγειρον, τὸ δὲ κράτος τοῦ κόσμου ἀνήκει εἰς τὸν Βραχμάνα· ἔτι μᾶλλον ἀσύμμαχος εἶνε οὗ τοίτη καὶ τετάρτη τάξις, οὗ τῶν

Βασικῶν καὶ τῶν Σύδρων, καὶ τελευταία πασῶν, πά-
σης ἀνθρώπηντος ὑποστάσεως ἀπόκληρος, ἡ τάξις τῶν
Παριῶν. Στερεοῦνται οὖτοι παντὸς δικαίου. Βραχ-
μάν, Παρίαν συνιαντῶν καθ' ὅδον, μολύνεται. Φο-
ρεύων αὐτόν, ἀπαλλάσσεται πάσης ποιηῆς· εἶτε ὑπό-
χρεως μόνον εἰς ἐξαγγισμὸν ἔττος τῶν ιερῶν φείθεται
τοῦ Ιάγγου.

Κατὰ τῆς ἀπαρθούσης ταύτης βραχματικῆς ἰδεολογίας ἔμελλε νὰ κατεξαναστῇ ἡ ἀνθρωπίνη συνείδησις τοῦ Ἰηδοῦ βασιλόπαιδος. Ἡ σορά τῶν Ἰηδῶν ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς δὲν ἀπεστέοι ἐξ ὀλοκλήρου τὸν ἄνθρωπον τῆς θείας ὑποστάσεως, ἀλλὰ τοῦτο μόνον δὰ τὴν βραχματικήν τάξιν. Ταύτην δὲν προφίτης δὲν ἀπεκίνουξεν, ἀλλ᾽ ἀνεξήτησεν αὐτὴν μέχρι καὶ τῶν λοιπῶν τάξεων, οἵτινες ἀφωμοίωσε καὶ ἐξίγαγεν ἀπὸ τοῦ κοινωνικοῦ βιορβόζου. Ἐγ τῇ ἀντιλήφει τινάτῃ ἔγκειται τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Βούδασιον. Ἀπασαὶ κοινωνία ἔξαρθρωπίζεται. Νέα ἀντίληψις τῆς ιστορίας, ἡ ἀνθρωπιστική· Βασιλεὺς καὶ ὑπάκοος, Βραχυπάτερ καὶ Σύδρος ἀποτελοῦσι κοινωνικὸν σύνολον ἀνεν διακοῖσεως γέρους καὶ τάξεως. Ὁ ἀνθρωπός ἐν τῷ συνόλῳ, διαβιῶν μετὰ τῶν ὅμοιων αὐτῷ ὅντων ἐν πληρεστάτῃ ἀγάπῃ καὶ ἀλληλεγγύῃ.

³ Ήτο σύμφωνος ἐξ διοκήσον πρὸς τὸν Ἰνδικὸν
χαουκτῆρα ἡ βουνδιστικὴ αὕτη ἰδεολογία;

Κατὰ τὰ μέρη οὐχί, ἀλλ᾽ ἐν τῷ συνόλῳ καὶ διούδας εἶναι Ἰνδὸς τὰς φοπάς, τὰς ἀντιλίψεις, τὰ αἰσθήματα καὶ τὰ πάθη.